

Sadržaj, s jedne strane, zato mora biti pogodan za čulno prikazivanje, a sa druge strane ne može da bude apstrakcija - „sve što je istinsko, kako u prirodi tako i u duhu, u sebi je konkretno i opšte, bez obzira na posebnost u sebi“ . Produktivni život je ono što umetnost čini povesnom, jer nije u pitanju nabranje stvorenih umetničkih dela kroz istoriju.

Umetnost „može imati vlastitu istoriju, dakle, nije prosto trajanje umjetničkog stvaralaštva, nego vremeniti proces odnosa između ideje i građe umjetničkog“ . Cilj umetnosti ne može da bude formalno podražavanje postojećeg, jer to podražavanje stvara tehnička, a ne umetnička dela.

Uopšte, pitanje o cilju umetnosti treba strogo odvojiti od pitanja o koristi umetnosti. Edukacija, katarza, usavršavanje, težnja za potvrđivanjem i slične težnje često se sreću pri ispitivanju nastanka umetničkih dela, ali one se ne tiču umetničkog dela kao takvog, odnosno, ne određuju njegov pojam. Cilj umetnosti je da otkrije istinu, i to kroz čulno prikazivanje onog duhovnog: „ada javljanje Apsoluta uzima čulnu formu, tada nastaje ideal umetnički lepog, koji se istorijski javlja u tri osnovna vida“.

Ta tri vida, ili tri glavne forme umetnosti su tako istovremeno i razdoblja umetnosti, koja se se mogu razvrstati na simboličku, klasičnu i romantičku formu: „simbolična umetnost traži ono savršeno jedinstvo unutrašnjeg značenja i spoljašnjeg oblika, koje klasična umetnost nalazi u prikazivanju supstancijalne individualnosti za naše čulno opažanje, a koje romantična umetnost prevazilazi u svojoj prevashodnoj duhovnosti“ .

Pri razmatranju posebnih formi umetnosti, treba pomenuti Adornovo shvatanje, po kome „jedina dela koja danas vrede, to su ona koja više nisu dela“ . Njegova je teza da u građanskom društvu ne može postojati ni jedna muzika osim građanske, što proizilazi iz teze da je u „lažnom poretku i propast umetnosti lažna“ .

Ako umetnička dela propadaju u vremenu, to nije zbog toga što im je usađena prolaznost, već je pre posledica njihove osuđenosti na dijalog sa svetom, koji se konstantno menja. Adorno, dakle, u umetnosti vidi nužnu prolaznost, ali ne prolaznost koja je data, nego onu koja je posledica dijaloga koji umetnost nužno mora voditi sa svetom, a svet je taj koji se konstantno